Prima instanţă: Judecătoria Bălți, sediul Glodeni (judecător Andrian Gavdiuc)
Dosarul nr.2r-415/25 (nr. 2-25027456-03-2r-31102025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

16 ianuarie 2026 mun. Bălţi
Instanţa compusă din:
Preşedintele completului Radu Holban
Judecătorii: Svetlana Ghercavii, Mariana Sajin

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de Consiliul raional Glodeni – reprezentatde Oleg Moraru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul raional Glodeni împotriva lui Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 14 octombrie 2025, -

a c o n s t a t a t :

La 03 martie 2025, Consiliul raional Glodeni, a înaintat o cerere de chemare în judecată către Jitariuc Alexandru privind încasarea datoriei.

În motivarea cererii a indicat că, la 21 decembrie 2023 Inspecția Financiară din subordinea Ministerului Finanțelor/DTIF Bălți, a finalizat inspectarea financiară complexă efectuată la Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei a Consiliului raional Glodeni pentru perioada de activitate 01.01.2018-31.12.2022, care a fost adusă la cunoștința persoanelor interesate, iar rezultatele acesteia nu au fost contestate sau anulate.

Urmare a efectuării inspectării financiare complexe, Direcția Teritorială inspectare financiară Bălți a constatat încălcări serioase, admise de către factorii de decizie ai DASPF Glodeni, a Codului Muncii, Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr.270 din 23.11.2018, a Legii privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr.48 din 22.03.2012, a Legii cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr.355 – XVI din 23.12.2005, a Ordinului

Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.21 din 26.02.2022 și a Ordinului Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr.265 din 12.09.2022, încălcări care s-au soldat cu generarea unor cheltuieli neîntemeiate în sumă de 763 000 lei inclusiv:

- 147 600 lei, constituie supraplăți salariale șefilor serviciilor sociale în rezultatul majorării nejustificate a coeficienților de salarizare;

- 141 400 lei, constituie sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții de risc sporit pentru sănătate și implicarea în managementul crizei refugiaților, acordate șefului direcției (șef adjunct) prin ordinile interne în mărimi ce depășesc prevederile legale;

- 77 600 lei, constituie supraplăți salariale în rezultatul stabilirii eronate a clasei de salarizare în raport cu nivelul de studii;

- 48 100 lei, constituie suplimente la salariu pentru executarea de către locțiitorul titular a obligațiilor funcției de conducere vacante;

- 33 800 lei, constituie sporuri pentru majorarea volumului de lucru, neprevăzute de cadrul normativ, unor angajați pentru perioade determinate;

- 35 000 lei, constituie premii unice cu ocazii neprevăzute de cadrul normativ în perioada anului 2018;

- 27 400 lei, constituie premii angajaților sancționați disciplinar pentru perioada valabilității sancțiunii;

- 21 000 lei, constituie sporuri pentru performanță angajaților acționați disciplinar pentru perioada valabilității sancțiunii;

- 20 100 lei, constituie suplimente pentru cumularea atribuțiilor funcției vacante, temporar vacante sau temporar absente, reieșind din vechimea maximă în specialitate pentru funcția vacantă, față de vechimea minimă în specialitate;

- 16 600 lei, constituie supraplăți aferente indemnizațiilor de concediu, în rezultatul depășirii duratei concediului de odihnă;

- 12 000 lei, constituie premii unice Șefului Direcției, în perioada lunii noiembrie 2018, în lipsa acordului organului ierarhic superior;

- 162 500 lei, constituie cheltuielile suplimentare pentru contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele obligatorii de asistență medicală calculate și achitate neîntemeiat urmare a calculării și achitării neîntemeiate a plăților salariale.

La 10.01.2024, în adresa Consiliului raional Glodeni, a parvenit prescripția nr.25-12/52 din 05.01.2024 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în

rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la DASPF Glodeni, emisă de Inspecția financiară, prin care se solicită întreprinderea măsurilor concrete în vederea restituirii la bugetul public a cheltuielilor neîntemeiate în mărimea sumelor indicate în context.

Pârâtul Jitariuc Alexandru a activat în perioada supusă inspectării în cadrul DASPF în calitate de specialist principal pentru administrarea ajutorului social, în baza ordinului nr. 212 din 06.09.2016.

În perioada menționată, ținând cont de constatările DTIF Bălți indicate în raportul inspectării financiare din 21.12.2022, efectuate la DASPF Glodeni în perioada 01.01.2018-31.12.2022 și în Prescripția nr.25-15/52 din 05.01.2024 cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare complexe efectuate la DASPF Glodeni, contabilitatea DASPF Glodeni a efectuat precalculul sporurilor calculate incorect, a treptei de salarizare a șefilor de serviciu aplicate incorect și premiilor unice acordate contrar legii, stabilind astfel că angajatul Jitariuc Alexandru urmează să restituie suma achitată contrar legislației în mărime de 14 896, 20 lei.

A menționat că, suma de 14 896, 20 lei reprezintă plăți suplimentare, ce nu constituie salariu, achitate contrar legislației.

Procedura de soluționare prealabilă a litigiului a fost respectată și anume prin scrisoarea nr.352 02/1-17 din 16.07.2024, pârâtului i s-a propus soluționarea pe cale amiabilă, extrajudiciară a litigiului, scrisoare recepționată de către pârât la data de 18.07.2024. Mai mult, invocă că, pârâtul nu a restituit careva sume bănești.

Solicită reclamantul, admiterea cererii de chemare în judecată, examinarea cererii privind încasarea datoriei în procedura cererilor cu valoare redusă, încasarea de la Jitariuc Alexandru în beneficiul reclamantului a datoriei în sumă de 14 896, 20 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 06 martie 2025, s-a dispus acceptarea spre examinare a cererii de chemare în judecată depusă de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, în procedură scrisă.

La 14 iulie 2025, de la Jitariuc Alexandru, a parvenit o cerere privind invocarea excepției prescripției extensive și respingerea acțiunii.

În motivarea cererii a relatat că, cerința de încasare a datoriei a fost depusă tardiv, invocându-se prevederile art. 391 alin. (1) Cod civil, încât premiul unic în

legătură cu aportul depus la soluționarea situației create în perioada anului 2018, în valoare de 4 586, 98 lei și suplimentului de salariu pentru majorarea volumului de muncă acordat în baza ordinului nr. 101 din aprilie 2019 în valoare de 798,25 lei, au fost achitate în anii 2018-2019, iar până la data intentării prezentei acțiuni în perioada termenului de prescripție nu au fost promovate careva măsuri de executare care să suspende sau să întrerupă cursul prescripției.

Solicită pârâtul, admiterea excepției prescripției extensive invocate, cu respingerea integrală a cererii de chemare în judecată ca fiind prescrisă, neîntemeiată în drept și în fapt fiind tardiv formulată.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 29 iulie 2025, s-a încetat procedura scrisă și s-a dispus ca cauza să se examineze în procedură generală, cu stabilirea ședinței pentru data de 14 octombrie 2025, ora 09:00.

Poziţia instanţei:

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 14 octombrie 2025, cererea privind ridicarea excepției de tardivitate înaintată de către Jitariuc Alexandru la cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei, s-a admis integral.

S-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni către Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei.

Solicitarea recurentului:

La 23 octombrie 2025 Consiliul raional Glodeni reprezentat de Oleg Moraru a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 14 octombrie 2025, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi decizii de respingere a cererii de ridicare a excepției de tardivitate a acțiunii civile.

Potrivit art. 186^1 alin. (3) CPC, dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Potrivit prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 14 octombrie 2025, iar la 23 octombrie 2025, a contestat-o cu recurs, respectând termenul legal prevăzut de norma citată supra.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, recurentul a reiterat argumentele expuse în cererea de chemare în judecată. Suplimentar susține că, prin decizia Consiliului Raional Glodeni nr. 5/8 din 06.09.2018, a fost aprobat Regulamentul de organizare şi funcţionare a Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni şi aprobată structura şi organigrama ei.

Potrivit acestui Regulament, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni: - e persoană juridică; - dispune de cont trezorerial; - de ştampilă cu imaginea Stemei de Stat şi denumirea sa, de alte ştampile şi anteturi de modul stabilit; - aprobă politicile necesare şi funcţionează independent, angajează, eliberează şi salarizează desinestătător personalul Direcţiei; - DASPF Glodeni a fost o subdiviziune care a avut deplină competenţă legală administrativă, materială şi funcţională, fiind independenţi în luarea deciziilor ce ţin de salarizarea personalului;

Doar DASPF Glodeni în interiorul subdiviziunii sale era în dreptul de a emite ordine, efectua calcule şi achita salariile, fără vreo permisiune exterioară, inclusiv din partea fondatorului - Consiliul raional Glodeni. DASPF Glodeni a fost o subdiviziune cu statut juridic şi putea acţiona desinestătător ca subiect în raporturile obligaţional de răspundere civilă, aceasta obligaţie fiindu-i atribuita prin lege şi Regulamentul aprobat de Consiliul raional Glodeni pentru funcţionarea acesteia, a fost o subdiviziune care poartă răspundere civilă pentru orice încălcare a drepturilor salariale ale angajaţilor săi. Odată cu lichidarea şi preluarea datoriilor de la DASPF Glodeni, Consiliul raional Glodeni în calitatea sa de fondator, a preluat drepturile şi obligaţiunile succesorale salariale.

Mai mult, DASPF Glodeni avea şef, şef-adjunct, contabil-şef, contabil, responsabil de resurse umane şi alt personal, care asigura activitatea independentă a subdiviziuni.

Consiliul raional Glodeni avea atribuţia doar de a aloca mijloacelor financiare pentru activitatea DASPF Glodeni, dar nu a emite ordine, calcula, achita, verifica şi influienţa într-un oarecare mod la chestiunile ce ţin de salarizare.

La 17.08.2023, a fost adoptată Legea pentru modificarea unor acte normative (reforma sistemului de asistenţă socială „Restart”) nr. 256 din 17.08.2023, care stipulează că Consiliile raionale, începând cu 01.01.2024, dar nu mai târziu de 31.01.2024, vor asigura lichidarea structurilor teritoriale de asistenţă socială din subordine.

În scopul implementării Legii menţionate supra, Consiliul raional Glodeni la 17.11.2023 a adoptat Decizia nr.7/1 „Cu privire la măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.256/2023 (reforma sistemului de asistenţă socială)”, prin care s-a decis dizolvarea DASPF Glodeni din 01.01.2024, cu desfăşurarea procedurii de lichidare conform legislaţiei.

De la această dată - 01.01.2024, ca rezultat al lichidării DASPF Glodeni, reorganizării și trecerii în subordinea Ministerului Muncii si Protectie Sociale a acestei structuri de asistenţă socială, DASPF Glodeni a ieşit din raporturile juridice şi drepturile succesorale au fost preluate de Consiliul raional Glodeni.

Prin Decizia Consiliului Raional Glodeni nr.3/14 din 17.06.2024, a fost dispusă lichidarea Direcţiei Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni (DASPF Glodeni), desemnat lichidatorul DASPF Ion Cojocari, vicepreşedinte a raionului Glodeni şi instituită comisia de lichidare.

Potrivit Raportului inspectării financiare complexe efectuate Ia Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, pe perioada de activitate 01.01.2018-31.12.2022 din 21 decembrie 2023, sau admis calcularea şi achitarea contrară prevederilor legale a plăţilor salariale în sumă de 580,6 mii lei.

Raportul dat a fost adus la cunoştinţă, semnat de şeful şi contabilul-şef ai DASPF Glodeni, fără a fi comunicat Consiliului raional Glodeni.

Ulterior, Inspecţia Financiară a înaintat Consiliului raional Glodeni Prescripţia nr. 25-15/52 din 05.01.2024, prin care a solicitat primirea măsurilor de restituire a prejudiciului cauzat prin plăţile salariale contrare prevederilor legii în sumă de 580,6 mii lei, după care Consiliul raional Glodeni a primit şi raportul.

Prin decizia Consiliului Raional Glodeni nr.2/7 din 15.03.2024, s-a luat act de Prescripţia nr. 25-15/52 din 05.01.2024, s-a aprobat planul de măsuri pentru înlăturarea încălcărilor depistate în urma rezultatelor inspecţiei financiare, termen de executare fiind până la 15 mai 2024.

Ulterior, copia Raportului inspectării financiare complexe efectuate la Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, pe perioada de activitate

01.01.2018-31.12.2022 din 21 decembrie 2023 a fost solicitat şi analizat de Consiliul raional Glodeni.

Ţinând cont de precizările efectuate în legătură cu fondarea, activitatea si lichidarea DASPF Glodeni, de raportul şi prescripţia Inspecţiei Financiare, coroborate cu prevederile legale precitate, consideră că termenul de prescripţie de 3 ani prevăzut la art. 391 alin. (1) Cod civil, la caz, începe să curgă de la data de 10.01.2024 - dată când Prescripţia nr. 25-15/52 din 05.01.2024 a fost înaintată şi înregistrată la Consiliul raional Glodeni, aşa cum prevede art. 395 alin. (1), (4) şi (8) din Codul civil.

Or, anume la această dată - 10.01.2024, reclamantul Consiliul raional Glodeni a aflat despre încălcarea dreptului său, tipul prejudiciului şi persoanele obligate să-I restituie, prin urmare, anume la această dată s-a născut dreptul la acţiunea civilă.

Până la data de 10.01.2024, reclamantul, în virtutea competenţelor funcţionale acordate de Lege, nu cunoştea şi nici nu trebuia să cunoască despre încălcarea dreptului său, despre existenţa prejudiciul cauzat şi despre existenţa dreptului său la restituire.

Or, DASPF Glodeni a activat independent în partea de ține de salarizare, iar Consiliul raional Glodeni a preluat drepturile şi obligaţiunile salariale după lichidarea acesteia şi preluarea datoriilor de la 01.01.2024.

După lichidarea DASPF Glodeni şi preluarea datoriilor acesteia, Consiliul raional Glodeni a devenit succesor în drepturi, inclusiv în dreptul de a înainta acţiunea civilă de recuperare a daunelor materiale indicate în Raportul inspectării financiare complexe efectuate la Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni, pe perioada de activitate 01.01.2018-31.12.2022 din 21 decembrie 2023 şi Prescripţia nr. 25-15/52 din 05.01.2024.

Efectuând un calcul rezultă, că termenul de prescripţie de 3 ani la momentul înaintări acţiuni nu a expirat.

Consideră cererea privind excepţia de tardivitate a lui Jitariuc Alexandru este neîntemeiată, atât sub aspectul de fapt, cât al probelor anexate la cauza civilă, fiind o interpretare eronată a prescripţiei de înaintare a acţiunii civile.

Deşi, intimatul a menţionat corect în cererea privind excepţia de tardivitate termenul legal de 3 ani de înaintare a acţiunii civile, eronat a calculat începutul şi sfârşitul lui.

Invocă recurentul că, șeful DASPF Glodeni urma să respecte prevederile legale, şi anume, să stabilească plăţi salariale conform legii, inclusiv pentru sine. Mai mult, șeful DASPF Glodeni nu era cointeresat să fie restituite în bugetul de stat mijloacele financiare primite ilegal de angajaţii săi şi de el, de aceia şi n-a acţionat în nici un mod.

De la 10.01.2024, pentru Consiliul raional Glodeni porneşte termenul de prescripţie de 3 ani pentru înaintarea acţiunilor civile de recuperare a prejudiciului material.

Recurentul consideră că termenul de prescripţie nu a expirat, acţiunea civilă fiind depusă în termen şi urmează a fi examinată conform esenţei ei şi prevederilor legale.

Pentru a se pronunţa în sensul celor expuse mai sus, instanţa de judecată a invocat prevederile art. 148 din Codul muncii, conform cărora angajatorul are dreptul de a reţine din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator, în termen de cel mult o lună din ziua expirării termenului stabilit pentru restituirea avansului sau achitarea datoriei/din ziua efectării plăţii greşit calculate ori constatării prejudiciului material.

Astfel, pornind de la termenul de o lună prevăzut în art. 148 din Codul muncii, instanţa de judecată a stabilit eronat că termenul de prescripţie a expirat.

La fel, prima instanţă a considerat neîntemeiat argumentul reclamantului cu privire la faptul, că termenul de prescripţie a început a curge din momentul când Consiliul raional Glodeni a aflat despre achitarea nejustificată, şi anume, la data de 10.01.2024, în urma controlului efectuat de către Inspecţia Financiară.

Prima instanţă, la acest capitol menţionează, că calculul plăţilor salariale se efectuează în baza prevederilor Legii privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23.11.2018, iar unitatea bugetară este obligată să cunoască aceste prevederi legale, să le respecte şi să le aplice, fără a invoca faptul că aceste prevederi le-au fost aduse la cunoştinţă abea la efectuarea controlului de către Inspecţia Financiară.

Referitor la argumentele care au stat la baza emiterii încheierii contestate, recurentul susține că, acestea reies din interpretarea incorectă a normelor legale, deoarece prevederile art. 148 din Codul muncii nu pot fi aplicate speţei deduse spre judecare, din motiv că acestea reglementează relaţiile dintre salariat şi angajator, or, Consilul raional Glodeni în cazul din speţă nu este angajatorul, ci a preluat

datoriile creditoare şi debitoare abea după lichidarea DASPF Glodeni, care de fapt este angajatorul lui Jitariuc Alexandru.

În context, recurentul menționează că, Direcţia Asistenţă Socială şi Protecţie a Familiei Glodeni a fost fondată prin decizia Consiliului raional Glodeni nr. 5/8 din 06.09.2018, iar potrivit Statutului de organizare şi funcţionare a DASPF, aceasta este persoană juridică, dispune de cont trezorerial, de ştampilă cu imaginea Stemei de Stat şi denumirea sa, de alte ştampile şi anteturi de modelul stabilit. Această entitate are autonomie în sensul gestionării mijloacelor financiare, este condusă de şef care asigură administrarea eficientă a mijloacelor financiare şi valorile materiale, la fel statele de personal includ funcţia de responsabil resurse umane şi contabil-şef al Direcţiei, funcţii care nu erau subordonate Consiliului. Totodată, finanţarea activităţii DASPF se efectuează din contul bugetului raional, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Prin urmare, Consiliul raional ca autoritate deliberativă, fiind fondator al DASPF Glodeni, avea obligaţia de finanţare a Direcţiei, însă nu putea verifica şi nu era responsabil de legalitatea salarizării, acordării sporurilor la salariu, suplimentelor şi altor plăţi salariaţilor din cadrul entităţii menţionate, aceste obligaţiuni revenind persoanelor publice cu funcţii de conducere din cadrul Direcţiei.

Din aceste considerente, reclamantul a şi indicat că termenul de prescripţie de 3 ani urmează să curgă de la data la care a aflat despre prejudiciul cauzat, odată cu primirea prescripţiei Inspecţiei Financiare.

Invocă că la 17.08.2023 a fost adoptată Legea nr.256 din 17.08.2023 pentru modificarea unor acte normative (reforma sistemului de asistenţă socială „Restart”), care stipulează că Consiliile raionale, începând cu 01.01.2024, dar nu mai târziu de 31.01.2024, vor asigura lichidarea structurilor teritoriale de asistenţă socială din subordine.

În scopul implementării Legii menţionate supra, Consiliul raional Glodeni la 17.11.2023 a adoptat decizia nr. 7/1 „Cu privire la măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.256/2023”, prin care s-a decis dizolvarea DASPF Glodeni din 01.01.2024, cu desfăşurarea procedurii de lichidare conform legislaţiei.

Prin deciziile nr. 2/24, nr. 2/44 din 15.03.2024 şi nr. 4/6 din 23.08.2024 a Consiliului raional Glodeni a fost desemnat lichidatorul DASPF Glodeni, totodată

s-a dispus acceptarea preluării datoriilor debitoare şi creditoare formate pe instituţia DASPF la situația 31.12.2023 de către APL de nivelul II.

Mai indică că, achitarea integrală a unor plăţi necuvenite angajatului Jitariuc Alexandru de către DASPF Glodeni, nu poate fi încadrată situaţiilor prevăzute de art. 148 din Codul muncii, care prevede reţinerea de către angajator din salariu, în cazul inclusiv a unor greşeli de calcul, dar nu de achitarea unor plăţi nejustificate sau neprevăzute de actele normative în vigoare.

Prin urmare consideră că prezentului caz îi sunt aplicabile prevederile Codului civil, or, Consiliul raional Glodeni nu a fost şi nu este angajatorul pârâtului Jitariuc Alexandru.

Recurentul consideră că termenul de prescripţie de 3 ani prevăzut la art.391 alin. (1) Cod Civil, la caz, începe să curgă de la data de 10.01.2024, aşa cum prevede art. 395 alin. (1), (4), şi (8) din Codul civil, or, anume la această dată reclamantul a aflat despre încălcarea dreptului său, tipul prejudiciului şi persoana obligată să restituie, prin urmare anume, la această dată s-a născut dreptul la acţiune.

Până la data de 10.01.2024, reclamantul nu cunoştea şi nici nu trebuia să cunoască despre încălcarea dreptului său, despre existenţa prejudiciul cauzat şi despre existenţa dreptului său la restituire.

Legiuitorul a instituit prescripţia extinctivă în scopul asigurării unei stabilităţi în raporturile juridice dintre părţi şi evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează şi se modifică o complexitate de relaţii dintre părţi sub egida unor norme de drept distincte.

Invocă că excepţia de tardivitate în temeiul art.186/1 din Codul de procedură civilă poate fi invocată doar pentru cazurile, în care se omite termenul de prescripţie extinctivă de depunere a cererii în instanţa de judecată. La data de 03.03.2025, Consiliul raional Glodeni a înaintat cerere de chemare în judecată către Jitariuc Alexandru, în interiorul termenului de 3 ani, având în vedere faptul că dreptul la acţiune s-a născut, aşa cum a menţionat mai sus, la data de 10.01.2024.

La caz, Consiliul raional Glodeni nu a omis termenul de depunere a cererii de chemare în judecată, întrucât cererea a fost depusă în interiorul termenului prevăzut la art.395 alin. (1) din CPC, şi anume, în interiorul termenului de 3 ani de la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante cazului, Colegiul consideră necesar de a admite recursul din următoarele motive.

Articolul 426 alin. (3) Cod de procedură civilă prevede că, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 186^1 alin. (4) lit. b) CPC, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Materialele cauzei denotă faptul că, la 03 martie 2025, Consiliul raional Glodeni, a înaintat o cerere de chemare în judecată către Jitariuc Alexandru privind încasarea datoriei.

La 14 iulie 2025 intimatul Jitariuc Alexandru a înaintat cerere cu privire la aplicarea excepției de tardivitate a acțiunii.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 14 octombrie 2025 Cererea privind ridicarea excepției de tardivitate înaintată de către Jitariuc Alexandru la cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni împotriva lui Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei, s-a admis integral.

S-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de către Consiliul raional Glodeni către Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei.

În argumentarea soluției sale, instanța de fond a reținut că, curgerea termenului de prescripție de o lună prevăzut de art. 148 Codul muncii, începe din momentul efectuării achitării plății suplimentare, ce nu constituie salariu, achitate contrar legislației, adică din data de 01.01.2018, iar reclamantul s-a adresat cu prezenta acțiune la 03.03.2025, astfel a depășit cu mult termenul în interiorul căruia urma să înainteze acțiunea cu privire la încasarea datoriei, rezultate din achitarea plății suplimentare, ce nu constituie salariu.

Invocând ilegalitate și netemeinicia încheierii instanței de fond, recurentul Consiliul raional Glodeni a contestat-o cu recurs.

În conformitate cu art. 186[1] alin. (1-3) CPC, (1) Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

(2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

Potrivit art. 391 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Analizând circumstanțele de fapt ale prezentei cauze prin prisma normelor de drept materiale și procedural, instanța de recurs reține că, prin cererea de chemare în judecată înaintată la 03 martie 2025 Consiliul raional Glodeni solicită încasarea de la pârâtul/intimatul Jitariuc Alexandru a sumelor bănești calculate și achitate greșit de către Direcția Asistență Socială și protecția Familiei în perioada 01.01.2018 – 31.12.2022 în mărime de 14 896,20 lei.

Prin urmare, în cazul dat suntem în prezența unui litigiu de muncă în sensul art. 354 alin. (1) lit. h) Codul muncii, Se consideră litigii individuale de muncă divergenţele dintre salariat şi angajator privind alte probleme ce decurg din raporturile individuale de muncă.

În conformitate cu prevederile art. 355 alin. (1) lit. b) Codul muncii, Cererea privind soluţionarea litigiului individual de muncă se depune în instanţa de judecată în termen de 3 ani de la data apariţiei dreptului respectiv al salariatului, în

situaţia în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Potrivit art. 148 alin. (2) și (3) Codul muncii, (2) Reţinerile din salariu pentru achitarea datoriilor salariaţilor faţă de angajator se pot face în baza ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) acestuia: a) pentru restituirea avansului eliberat în contul salariului; b) pentru restituirea sumelor plătite în plus în urma unor greşeli de calcul; c) pentru acoperirea avansului necheltuit şi nerestituit la timp, eliberat pentru deplasare în interes de serviciu sau transferare într-o altă localitate ori pentru necesităţi gospodăreşti, dacă salariatul nu contestă temeiul şi cuantumul reţinerilor; d) pentru repararea prejudiciului material cauzat unităţii din vina salariatului (art.338).

(3) În cazurile specificate la alin.(2), angajatorul are dreptul să emită ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) de reţinere în termen de cel mult o lună din ziua expirării termenului stabilit pentru restituirea avansului sau achitarea datoriei, din ziua efectuării plăţii greşit calculate ori a constatării prejudiciului material. Dacă acest termen a fost omis ori salariatul contestă temeiul sau cuantumul reţinerii, litigiul se va examina de către instanţa de judecată la cererea angajatorului sau salariatului (art.349-355).

La caz, însă prevederile art. 148 citat supra nu sunt relevante și nu pot fi aplicate în sensul excepțieie de tardivitate.

Or, termenul de 1 lună stipulat la norma vizată se referă la dreptul angajatorului de a emite ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de reținere a calculelor greșite, ori a constatării prejudiciului.

Colegiul civil constată că, instanța de fond a aplicat greșit norma privind apariția și începutul curgerii termenului de prescripție, or, ținând cont de prevederile art. 148 Codul muncii în colaborarea cu art. 355 alin. (1) lit. b) Codul muncii, iar obiectul litigiului la caz constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Totodată se reține, că în cererea de chemare în judecată cât și în referința depusă de către reclamant la cererea privind excepția de tardivitate din 14 august 2025 se menționează, că suma de 14 896,20 lei ce reprezintă plăți suplimentare ce nu constituie salariu a fost achitate ilegal în perioada 01.01.2019 – 31.12.2022 (pentru anul 2019 suma de 798,25 lei, anul 2022 suma de 9 510,97 lei și anul 2022 suma de 4586,98), însă instanța nu a stabilit momentul concret al efectuării fiecărei

plăți pentru anul 2019, 2018, 2022, reflectate și în „calculele spre restituire (plăți salariale) - Anexa 2” (f.d.41), și să determine pentru fiecare an sumă la care reclamantul a luat cunoștință despre existența plății nejustificate.

Or, art.388 alin.(1) Cod Civil, prevede, că termenul stabilit în săptămîni, luni sau o perioadă care cuprinde mai multe luni (ani, semestre, trimestre) expiră, în cazul prevăzut la art. 385 alin.(1), în acea zi a ultimei săptămîni sau ultimei luni care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a survenit evenimentul sau momentul în timp respectiv, iar în cazul prevăzut la art. 385 alin.(2), el expiră în acea zi a ultimei săptămâni sau ultimei luni care precedă ziua în care, prin denumirea sau numărul ei, corespunde zilei în care a început să curgă termenul.

Prin urmare, reieșirea dintr-o sumă globală pentru anii 2018-2022, fără individualizarea momentului fiecărei plăți, conform normei reținute supra, reprezintă o eroare de fapt și de drept care a condus la o soluție greșită în fond.

Așadar, potrivit art. 355 alin.(1) lit. a) din Codul muncii în colaborare cu art. 388 alin. (1) Cod civil, în speță termenul de 3 ani începe să curgă din momentul în care dreptul la acțiune se naște dar în cazul drepturilor salariale, acesta este momentul în care angajatul ar fi trebuit să primească suma respectivă.

Pentru aceste considerente, Colegiul civil reține că instanța de fond nu a analizat în mod complet și corect circumstanțele cauzei și a aplicat eronat prevederile legale privind apariția și începutul curgerii termenului de prescripție extinctivă, fără individualizarea momentului fiecărei plăți.

În consecință, se impune casarea încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 14 octombrie 2025, cu restituirea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe, pentru o nouă examinare în fond, cu respectarea dispozițiilor legale și a celor reținute în prezenta decizie.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

La rejudecarea cauzei, instanţa urmează să ţină cont de cele menţionate şi reexaminând cererea privind excepția de tardivitate, să emită acte judecătorești legale şi întemeiate, respectând dreptul garantat al părţilor la un proces echitabil.

Conform art. 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art. art. 186[1] alin. 4 lit. b), 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Nord, -

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Consiliul raional Glodeni, reprezentat de Oleg Moraru.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni din 14 octombrie 2025, prin care s-a admis cererea privind ridicarea excepției de tardivitate înaintată de către Jitariuc Alexandru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Consiliul raional Glodeni împotriva lui Jitariuc Alexandru cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare Judecătoriei Bălți, sediul Glodeni în același complet de judecată, la etapa examinării cererii privind excepția de tardivitate a acțiunii civile.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin